
Torkova predavanja ob 14. uri

Source: *Urbani Izziv*, No. 26/27, MALA MESTA (1994), pp. 92-94

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180236>

Accessed: 21-02-2025 19:46 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Mednarodni simpozij Trajnostni urbani razvoj (Maribor, 24. - 25. 11. 1994)

Organizator simpozija, dr. **Vilibald Premzl**, s Tehniške fakultete v Mariboru je uvodoma opredelil tematično simpozija in poudaril (povzeto po uvodni besedi k zborniku), da sta ekonomski razvoj in rast glavna cilja vseh vlad v državah Evrope. Za dosego teh ciljev so vlade v posameznih državah izvajale različne ekonomske dejavnosti, ki so pripomogle k razvoju določene politične skupnosti ali prostorske enote.

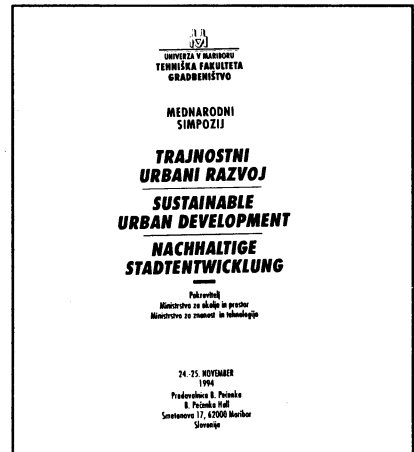
Na simpoziju so udeleženci razpravljali o različnih temah. Najprej so predstavili razmišljanja o splošnih načelih trajnostnega razvoja, h kateremu se ob koncu stoletja preusmerja sodobna civilizacija. Uvodnemu delu so sledila razmišljanja o vlogi trajnostnega razvoja (ali gre za ekološko ali urbano-prostorsko vprašanje) oziroma institucionalni umestitvi paradigme trajnostnega razvoja v državoupravni okvir (naloge države proti nalogam občin) ter uresničevanju v praksi. Konkretna razmišljanja o "trajnostnem" načinu urejanja naselbin pa so razpravljavci ponazorili s primeri reševanja povsem običajnih vprašanj, ki so povezana s kvaliteto bivanja v urbanih in podeželskih naselbinah, npr. reševanje problemov zaradi hrupa, reševanje vizualno-percepcijskih vprašanj, kjer se paradigma trajnosti zrcali v skladnosti podobe naselij, usmerjanje teženj urbanizacije in/ali preprečevanje (ali reševanje) degradacije naravnega in bivanjskega okolja, in končno, dimenzioniranje objektov in programov v skladu z načeli trajnosti.

Na simpoziju so sodelovali predstavniki pristojnih ministrstev za urejanje prostora in okoljevarstvena vprašanja s Hrvaške in iz Slovenije ter iz dežel Bavarske (Nemčija) in Štajerske (Avstrija), raziskovalci z Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Inštituta za geografijo Univerze v Ljubljani, Pedagoške in ekonomske fakultete Univerze v Mariboru, Univerze v Bayreuthu (Nemčija) in Zaveza za urbanizem v Mariboru.

Prispevki so objavljeni v zborniku Trajnostni urbani razvoj - Sustainable Urban Development / Nachhaltige Stadtentwicklung (ISBN 86-435-0092-5), ki ga je založila Tehniška fakulteta Univerze v Mariboru, uredil pa dr. **Vilibald Premzl**.

Mednarodni simpozij je organiziral oddelek za gradbeništvo na Tehniški fakulteti Univerze v Mariboru, pokrovitelja pa sta bila Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za znanost in tehnologijo.

Ivan Stanič, dipl. inž. arh.

Torkova predavanja ob 14. uri

Leto 1994:

10. 5. 1994

dr. **Branka Berce Bratko**

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Predstavitev mednarodne delavnice o planiranju in urejanju zavarovanih krajin

(predstavitev narodnega parka **Snowdonia** v Walesu)

Mednarodni center za zavarovana območja na Univerzi v Aberystwythu v Walesu, ki je organiziral delavnico v parku Snowdonia, so ustanovili s ciljem, da bi tako širili znanje, ki je potrebno pri planiranju in upravljanju zavarovanih območij in krajin. Vprašanje je bilo, ali so njihove izkušnje uporabne tudi v Sloveniji?

Dr. Branka Berce Bratko se v zadnjem času ukvarja s problematiko varovanja naravne in kulturne dediščine, predvsem s kulturno-antropološkega in planerskega vidika. Je članica številnih mednarodnih planerskih združenj (RTPI, AESOP idr.), poleg tega pa redno predava na številnih mednarodnih srečanjih in delavnicah s to tematiko.

◆ ◆ ◆

24. 5. 1994

dr. **Georgie Butina Watson**

Joint Centre for Urban Design, Brookes University Oxford

Participacija lokalne skupnosti pri urbani prenovi

Študijski primeri: **Amsterdam, Boston, London in Mexico City**

Prof. dr. Georgie Butina Watson je predstojnica Šole za planiranje (Joint Centre for Urban Design, Oxford Brookes University) in ugledna strokovnjakinja kar zadeva urbanistično oblikovanje, urbano morfologijo ter urbano prenovu in revitalizacijo. V zadnjih letih sodeluje kot konzultant British Councila pri številnih mednarodnih primerjalnih raziskovalnih projektih s temo vključevanja lokalne skupnosti pri prenovi zgodovinskih mest.

◆ ◆ ◆

14. 6. 1994

Jože Dekleva

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Kako povečati učinkovitost prostorske regulacije v prehodnem obdobju?

(razmišljanja ob reformi sistema gospodarjenja s prostorom)

V povojnem obdobju so neučinkovitost formalne regulacije kompenzirala družbena podjetja z monopolom nad prostorom po svoje, kar pa je del uporabnikov potisnilo v neformalno in/ali nelegalno sfero. Ko bodo mestna zemljišča v družbeni lasti dobila lastnike in ob oživit-

Informacije

vi investicijske dejavnosti, se bodo pojavili novi pritiski na prostor, ki jih v veljavnem sistemu regulacije ne poznamo. Predavatelj je predstavil predlog sistema za gospodarjenje s prostorom, ki ga sestavljajo naslednji subsistemi: trg zemljišč, plan in državna uprava, lokalna samouprava, strategija razvoja in raziskave o vplivih reforme na prostor.

13. 6. 1994

mag. **Vladimir Stefanović**
Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Obnova Sarajeva

Predstavitel mednarodne delavnice: Rebuilding Sarajevo, York, 16.-20. 5. 1994

28. 6. 1994

mag. **Vida Ogorelec Wagner**
(svobodna oblikovalka in urednica)

Agenda 21 v evropskih mestih dve leti po Riu

Listina evropskih mest za trajnostni razvoj

S sprejetjem Agende 21 junija 1992 v Riu naj bi principi trajnosti (sustainability) postali pomembna gibalna mednarodnega, pa tudi lokalnega razvoja. Trajnostni razvoj je danes, dve leti po Riu, že modna fraza v različnih političnih, akademskih in aktivističnih krogih.

Kako pa ga v vsakdanjem življenju, planiranju in odločanju uveljavljamo v mestih in naseljih? Kaj pravzaprav pomeni trajnost v lokalnem merilu?

V danskem mestu Aalborg je od 25. do 27. maja 1994 potekala konferenca z naslovom European Sustainable Cities & Towns (Evropska trajnostna mesta), na kateri je sodelovalo preko 600 predstavnikov evropskih mest in nevladnih organizacij iz 30 držav. Na najpomembnejšem dogodku leta kar zadeva urbano ekologijo so se zbrali ugledni udeleženci, da bi predvsem:

– izmenjali pozitivne izkušnje pri prizadevanju za "zelena", ("ekološka" oziroma "trajnostna") mesta,

– obravnavali in podpisali **Listino evropskih mest za trajnostni razvoj** (med skoraj 90 mest – podpisniki liste – je tudi mesto Ljubljana) in

– začeli široko gibanje **Za trajnostna mesta v Evropi**.

Slovenska strokovna javnost se je na predavanju seznanila z nekaj zanimivimi zgledi pri uveljavljanju principov trajnosti in z **Listino evropskih mest za trajnostni razvoj**.

Vida Ogorelec Wagner je diplomirala leta 1986 na Šoli za arhitekturo v Ljubljani, magistrski študij pa je leta 1989 opravila na Art Collegeu v San Franciscu (ZDA), s temo Ecodesign. V Aalborgu je podpisala Listino evropskih mest za trajnostni razvoj v imenu Inštituta za ekološki management DREVO iz Ljubljane.

15. 11. 1994

prof. mag. **Richard M. Andrews**
School of Architecture, University of Central England, Birmingham, Velika Britanija

Fleksibilno planiranje za svobodni trg

Flexible Planning for the Free Market

Prof. mag. Richard M. Andrews je profesor na Šoli za arhitekturo na Univerzi Centralne Anglije v Birminghamu (School of Architecture, University of Central England, Birmingham) in ugleden strokovnjak pri planiranju mest in urbanističnem oblikovanju. Leta 1995 je na isti šoli prevzel vodenje podplomskega študija.

29. 11. 1994

prof. dr. **Lojze Gosar**
Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Upravna reforma in načrtovanje

Ugledni strokovnjak kar zadeva prostorsko planiranje in nekdanji direktor Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, dr. Lojze Gosar, je predstavil svoja razmišljanja ob reformi državne uprave ter lokalne samouprave in možnosti ali posledice,

ki jih lahko te reforme omogočijo ali povzročijo prostorski, planerski dejavnosti.

13. 12. 1994

Kevin Kaufman, arhitekt
Dublin, New York, Ljubljana

Arhitektura skupnosti Community Architecture

Arhitekt Kevin Kaufman je predstavil arhitekturne in urbane projekte na Irskem in v New Yorku ter procese, ki omogočajo, da ljudje oblikujejo skupnost in zgradijo lasten dom. V zadnjem času sodeluje pri projektu za rehabilitacijo območja zapuščenih vojašnic na Metelkovi v Ljubljani.

Leto 1995:

10. 1. 1995

dr. **Kaliopa Dimitrovska Andrews**
Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Oblikovanje mesta v razmerah tržne ekonomije (predstavitel raziskovalne naloge)

Uspešnost ekonomije in vitalnost postindustrijskega mesta je odvisna predvsem od kvalitete okolja, dostopnosti, varnosti, podobe mesta in ponudbe v kulturi. Pregled izkušenj, ki so si jih nabrali v evropskih mestih (npr. Barcelona, Birmingham, Berlin, Pariz), kaže, da so se v teh mestih začeli zavedati, da je gospodarski razcvet (in status evropskega mesta) odvisen predvsem od urejenosti urbanega okolja, zato so razvili primerne strategije za kvalitetnejši razvoj, upravljanje in vzdrževanje mestnih območij. V svoji raziskavi dr. Dimitrovska ugotavlja primerjalne značilnosti teh strategij in možnosti njihovega prenosa pri planiranju in urejanju urbanega prostora v Sloveniji.

Cilj raziskave je zasnova primerne metodološkega orodja za ocenjevanje in spodbujanje urbanistično-oblikovalskih kvalitet in ekonomske učinkovitosti pri projektih za razvoj/prenovo mestnih lokacij v razmerah tržne ekonomije.

Pričakujemo lahko, da bodo rezultati raziskovalne naloge, ki jo nadaljuje tudi v letu 1995, vsestransko uporabni: pri promociji razvojnih možnosti mesta ("trženje mesta"), pri planiranju (kot metodologija za usklajevanje različnih, pogosto nasprotnih, interesov v prostoru), pri načrtovanju (za oceno ekonomske učinkovitosti variantnih rešitev v zazidalnih konceptih za posamezne mestne lokacije), pri planski kontroli (pri ocenjevanju lokacijskih zahtevkov in odločanju o izdaji dovoljenja za gradnjo) in pri izboru natečajnih rešitev.

24. 1. 1995

dr. Tatjana Capuder

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Graduate Design Programme

(Architectural Association School of Architecture)

Predavateljica je predstavila prvi trimeser program "Graduate Design" v študijskem letu 1994/95, ki ga organizira Architectural Association School of Architecture, vodita pa ga Jeffrey Kipnis in Bahram Shirdel.

Sodobna arhitektura mora imeti po Kipnisu naslednje značilnosti:

1. širino, s katero je zmožna preseči tradicionalne prostorske vzorce;
2. sposobnost izogibanja formalnim in figuralnim referencam, kajti le tako lahko vzpostavlja nepričakovane formalne in semiotične, vendar ne trdne povezave;
3. sposobnost zavedanja socialnih sprememb in novih institucionalnih form;
4. sposobnost prevrednotenja tradicionalnih postulatov o harmoniji in razmerjih;
5. intenzivno koherentnost (intrinsic coherent), ki omogoča vsebino raznovrstnih in celo nasprotujočih si odnosov, ki v ekstenzivno koherentnih in nekoherentnih prostorih niso možni.

14. 3. 1995

Angelca Rus, Ivan Stanič

Inštitut za geografijo pri Univerzi v Ljubljani

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Členitev mesta Ljubljana

(predstavitev 1. in 2. faze raziskovalne naloge)

Spremembe v upravljanju države in uveljavitev lokalne samouprave narekujejo drugačne oblike pri upravljanju mest, upravljanju in načrtovanju prostora ter infrastrukturne podstati, predvsem v naseljih z večjim številom prebivalstva.

Predstavitev raziskovalne naloge je temeljila na 1. in 2. fazi raziskave Členitev mesta Ljubljana, ki sta bili izdelani predvsem za potrebe reforme v lokalni samoupravi, ne da bi se pri tem raziskovalca ozirala na dnevopolitične zapovedi.

V prvi fazi raziskave Členitev mesta Ljubljana so prikazani funkcijsko-gravitacijski tokovi znotraj mesta Ljubljane, v drugi fazi pa procesi, ki jih mesto kot generator povzroča v svoji okolici oziroma procese, ki jih okolica povzroča v mestu, atraktorju za različna dogajanja v prostoru.

Teritorialna delitev nekoč enotnega prostora ne pomeni, da so tudi funkcijski procesi in tokovi razdeljeni ali celo ukinjeni. Predavateljica sta menila, da se bo v prihodnosti zgodilo ravno obratno, tokovi se bodo namreč okrepli, ob vseh pozitivnih in negativnih vplivih na samo mesto, pa tudi na okolico.

28. 3. 1995

mag. Breda Ogorelec

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Komuniciranje z javnostjo v urbanističnem načrtovanju

(predstavitev raziskovalnega projekta)

V procesu urbanističnega načrtovanja prihaja med urbanistično organizacijo oz. službo in javnostjo do številnih konfliktov – ta nasprotja bi lahko zmanjšali (a ne odpravili) s programom sodelovanja javnosti. Na

predavanju je bil predstavljen namen programa in njegovi bistveni elementi (posredovanje informacij javnosti in sprejemanje odzivov). Pozornost je bila posvečena zlasti načinom informiranja javnosti in tistim metodam, ki spodbujajo vključevanje javnosti.

Predstavitev je temeljila na raziskavi Tehnike in načini odnosov z javnostjo v procesu urbanističnega načrtovanja (ki jo je financiralo Mesto Ljubljana), prikazani pa so bili tudi izbrani praktični primeri komuniciranja z javnostjo v sklopu izdelave urbanističnih dokumentov.

I.S.

Novosti v knjižnici UI

Abitare senza barriere: suggerimenti pratici per il superamento delle difficoltà nella vita domestica. Cavriago: ADR design & ADR artwork, 1988. 110 str.

ACKERMANN Richard

Program okoljskih aktivnosti za Srednjo in Vzhodno Evropo: skrajšana verzija dokumenta, ki ga je potrdila Ministrska konferenca, Lucern, 28.-30. april 1993. <Ljubljana: Ministrstvo za okolje in prostor>, 1994. VII, 83, <43> str.

AGATE Elizabeth

Footpaths: a practical handbook. Wallingford: The British Trust for Conservation Volunteers, 1992. 192 str.

AHRENTZEN Sherry

A contemporary building type for multiple residential & business use: hybrid housing. Milwaukee: Center for Architectural and Planning Research, University of Wisconsin-Milwaukee, 1992. VI, 140 str.

ALEXANDER Gregory S. ed.,

SKAPSKA Grazyna ed.

A fourth way?: privatization, property, and the emergence of new market economies. London; New York: Routledge, 1994. XXIII, 336 str.